

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 24. marca 2022*

„Predhodno odločanje – Uredba (EU) 2015/848 – Postopki zaradi insolventnosti – Člen 3(1) – Mednarodna pristojnost – Prenos središča dolžnikovih glavnih interesov v drugo državo članico po vložitvi predloga za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti“

V zadevi C-723/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 17. decembra 2020, ki je na Sodišče prispela 29. decembra 2020, v postopku

Galapagos BidCo. Sàrl

proti

DE kot upravitelju družbe Galapagos SA,

Hauck Aufhäuser Fund Services SA,

Prime Capital SA,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi E. Regan, predsednik senata, I. Jarukaitis (poročevalec), M. Ilešič, D. Gratsias in Z. Csehi, sodniki,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Galapagos BidCo. Sàrl W. Nassall, Rechtsanwalt,
- za DE kot upravitelja družbe Galapagos SA C. van de Sande, Rechtsanwalt,
- za Hauck Aufhäuser Fund Services SA in Prime Capital SA R. Hall, Rechtsanwalt,

* Jezik postopka: nemščina.

- za nemško vlado J. Möller, M. Hellmann in U. Bartl, agenti,
- za Evropsko komisijo S. Grünheid in S. Noë, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1) Uredbe (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL 2015, L 141, str. 19).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Galapagos Bidco. Sàrl na eni strani ter DE, kot upraviteljem družbe Galapagos SA, družbo Hauck Aufhäuser Fund Services SA in družbo Prime Capital SA na drugi strani v zvezi s predlogom za uvedbo postopka zaradi insolventnosti zoper družbo Galapagos v Nemčiji.

Pravni okvir

Pravo Unije

Sporazum o izstopu

- 3 Člen 67(3) Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL 2020, L 29, str. 7, v nadaljevanju: sporazum o izstopu) določa:

„V Združenem kraljestvu [Velika Britanija in Severna Irska] in državah članicah se v razmerah, v katerih je vključeno Združeno kraljestvo, uporabljajo naslednje določbe, kot sledi

[...]

(c) [Uredba 2015/848] se uporablja za postopke v primeru insolventnosti in zahtevke iz člena 6(1) navedene uredbe, če se je glavni postopek začel pred koncem prehodnega obdobja;

[...]“

- 4 Člen 126 sporazuma o izstopu določa:

„Prehodno obdobje oziroma obdobje izvajanja se začne na datum začetka veljavnosti tega sporazuma in konča 31. decembra 2020.“

Uredba (ES) št. 1346/2000

- 5 Člen 3(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191), ki je bila razveljavljena z Uredbo 2015/848, je določal:

„Sodišča držav članic, na katerih ozemlju je središče dolžnikovih glavnih interesov, so pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti. Pri družbi ali pravni osebi se, dokler se ne dokaže nasprotno, domneva, da je središče dolžnikovih glavnih interesov registrirani sedež.“

Uredba 2015/848

- 6 V uvodnih izjavah 1, 3, 5, 8, 23, 27, 29, 33 in 65 Uredbe 2015/848 je navedeno:

„(1) [Evropska komisija] je 12. decembra 2012 sprejela poročilo o uporabi [Uredbe št. 1346/2000]. V poročilu je bilo ugotovljeno, da Uredba na splošno sicer dobro deluje, vendar bi bilo zaželeno, da se izboljša uporaba določenih njenih določb, da bi tako okrepili učinkovito upravljanje čezmejnih postopkov v primeru insolventnosti. Ker je bila navedena uredba večkrat spremenjena in so potrebne nove spremembe, bi jo bilo treba zaradi jasnosti prenoviti.

[...]

(3) Pravilno delovanje notranjega trga zahteva, da bi morali čezmejni postopki v primeru insolventnosti delovati učinkovito in uspešno. [...]

[...]

(5) Za pravilno delovanje notranjega trga se je treba izogibati spodbujanju strank k prenosu premoženja ali sodnih postopkov iz ene države članice v drugo, s čimer se skuša doseči ugodnejši pravni položaj v škodo vseh upnikov (t. i. izbiranje najugodnejšega sodišča).

[...]

(8) Za doseg cilja izboljšati učinkovitost in uspešnost postopkov v primeru insolventnosti, ki imajo čezmejne učinke, je potrebno in primerno, da bi ukrep Unije, ki je zavezujoč in se neposredno uporablja v državah članicah, vseboval določbe o pristojnosti, priznavanju in pravu, ki se uporablja na tem področju.

[...]

(23) Ta uredba omogoča uvedbo glavnih postopkov [glavnega postopka] v primeru insolventnosti v državi članici, v kateri je središče dolžnikovih glavnih interesov. Ti postopki imajo univerzalno področje uporabe in so usmerjeni v vključevanje celotnega dolžnikovega premoženja. [...]

[...]

(27) Pred uvedbo postopkov v primeru insolventnosti bi morale pristojno sodišče po uradni dolžnosti preučiti, ali se središče dolžnikovih glavnih interesov ali poslovalnica dolžnika dejansko nahaja na območju njegove pristojnosti.

[...]

(29) Ta uredba bi morala vsebovati več zaščitnih ukrepov za preprečevanje goljufanja ali zlorabe v smislu izbiranja najugodnejšega sodišča.

[...]

(33) V primeru, da sodišče, ki odloča o zahtevi za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, ugotovi, da se središče glavnih interesov ne nahaja na ozemlju njegove pristojnosti, ne bi smelo uvesti glavnega postopka v primeru insolventnosti.

[...]

(65) Ta uredba bi morala zagotoviti takojšnje priznanje odločb o uvedbi, vodenju in končanju postopkov v primeru insolventnosti, ki spadajo v njeno področje uporabe, ter odločb, sprejetih v neposredni povezavi s takšnimi postopki v primeru insolventnosti. Avtomatično priznanje bi zato moralo pomeniti, da se učinki, ki se pripisujejo postopkom po pravu države članice, v kateri so bili uvedeni postopki v primeru insolventnosti, razširijo na vse druge države članice. Priznavanje odločb sodišča držav članic bi moralo temeljiti na načelu medsebojnega zaupanja. Zato bi bilo treba vzroke za nepriznavanje zmanjšati na najmanjšo potrebno mero. Na tej podlagi bi bilo treba reševati tudi spore, kadar bi se sodišči dveh držav članic izrekli za pristojn[i] za uvedbo glavnega postopka v primeru insolventnosti. Odločbo sodišča, ki prvo uvede postopek, bi morale priznati druge države članice, pri čemer te ne bi bile pooblašene za pregledovanje te sodne odločbe.“

7 V skladu s členom 2, točka 7, te uredbe „odločba o uvedbi postopka v primeru insolventnosti“ pomeni odločitev katerega koli sodišča, da se uvede postopek v primeru insolventnosti ali da se potrdi uvedba takšnega postopka, in odločitev sodišča o imenovanju stečajnega upravitelja.

8 Člen 3 te uredbe, naslovljen „Mednarodna pristojnost“, določa:

„1. Sodišča države članice, na katere ozemlju je središče dolžnikovih glavnih interesov, so pristojna za uvedbo postopkov [postopka] v primeru insolventnosti (v nadaljnjem besedilu: glavni postopki [glavni postopek] v primeru insolventnosti). Središče glavnih interesov je kraj, v katerem dolžnik redno posluje in ki ga tretje osebe lahko preverijo.

V primeru družbe ali pravne osebe se domneva, če ni dokazano nasprotno, da je kraj registriranega sedeža središče dolžnikovih glavnih interesov. [...]

2. Kadar je središče dolžnikovih glavnih interesov na ozemlju države članice, so sodišča druge države članice pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti proti navedenemu dolžniku le, če ima ta poslovalnico na ozemlju te druge države članice. Učinki teh postopkov so omejeni na dolžnikovo premoženje, ki se nahaja na ozemlju te druge države članice.

3. Kadar je bil postopek v primeru insolventnosti uvedeni v skladu z odstavkom 1, so vsi postopki, ki so bili uvedeni pozneje v skladu z odstavkom 2, sekundarni postopki v primeru insolventnosti.

[...]"

9 Člen 4 te uredbe, naslovljen „Preizkus pristojnosti“, v odstavku 1 določa:

„Sodišče, ki odloča o zahtevi za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, po uradni dolžnosti preveri, ali je pristojno na podlagi člena 3. V odločbi o uvedbi postopka v primeru insolventnosti se navede razloge za določitev pristojnosti sodišča, in zlasti, ali pristojnost temelji na členu 3(1) ali (2).“

10 Člen 19(1) Uredbe 2015/848 določa:

„Vsaka odločba o uvedbi postopka v primeru insolventnosti, ki jo sprejme sodišče države članice, pristojno v skladu s členom 3, se prizna v vseh drugih državah članicah od trenutka, ko začne učinkovati v državi, v kateri je bil uveden postope[k].“

Spor o glavni stvari in vprašani za predhodno odločanje

- 11 Galapagos je holdinška družba z registriranim sedežem v Velikem vojvodstvu Luksemburg. Ta družba se je junija 2019 odločila, da svojo glavno upravo prenese v Fareham (Združeno kraljestvo). Direktorji te družbe, imenovani 13. junija 2019, so 22. avgusta 2019 pri High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Business and Property Courts, Insolvency and Companies list) (višje sodišče (Anglija in Wales), gospodarski oddelek (sodišča za gospodarske in premoženjske spore, register postopkov zaradi insolventnosti in register družb), Združeno kraljestvo, v nadaljevanju: High Court)) vložili predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti. Naslednji dan pa so bili ti direktorji na pobudo skupine upnikov z zastavno pravico na delnicah razrešeni in jih je nadomestil novi direktor. Ta je za družbo Galapagos uredil pisarno v Düsseldorfu (Nemčija) in odvetnikom, ki so jo zastopali, dal navodila, naj umaknejo predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti. Vendar do tega umika ni prišlo, saj se je temu predlogu pridružila skupina upnikov. High Court 17. decembra 2020, in sicer na dan, ko je bil vložen predlog za sprejetje predhodne odločbe, o tem predlogu še ni odločilo.
- 12 Družba Galapagos je 23. avgusta 2019 pri Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija) vložila še en predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, to pa je s sklepom, izdanim istega dne, določilo osebo DE za začasnega upravitelja in odredilo ukrepe zavarovanja. Vendar je to sodišče, pri katerem so upniki vložili takojšnjo pritožbo, 6. septembra 2019 ta sklep razveljavilo in predlog družbe Galapagos zavrglo kot nedopusten, saj je štelo, da za njegovo obravnavo ni pristojno.
- 13 Hauck Aufhäuser Fund Services in Prime Capital, drugi družbi, ki sta upnici družbe Galapagos, sta 6. septembra 2019 pri Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu) vložili še en predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti. To sodišče je s sklepom z dne 9. septembra 2019 osebo DE ponovno imenovalo za začasnega upravitelja in odrediločasne ukrepe, pri čemer je menilo, da je bilo ob vložitvi tega predloga središče glavnih interesov družbe Galapagos v Düsseldorfu.
- 14 Galapagos BidCo., ki je hkrati hčerinska družba in upnica družbe Galapagos, je v vlogi upnice pri Landgericht Düsseldorf (deželno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija) vložila takojšnjo pritožbo, da bi dosegla razveljavitev sklepa z dne 9. septembra 2019, pri čemer je trdila, da Amtsgericht

Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu) ni mednarodno pristojno, ker je bila glavna uprava družbe Galapagos junija 2019 prenesena v Fareham. Ker je bilo to pravno sredstvo s sklepom z dne 30. oktobra 2019 zavrženo, se je družba Galapagos BidCo. obrnila na Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), ki je predložitevno sodišče.

- 15 Predložitevno sodišče navaja, da je pritožbeno sodišče menilo, da je Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu) pravilno štelo, da je mednarodno pristojno, ker je bilo središče glavnih interesov družbe Galapagos 9. septembra 2019 v Nemčiji. Pritožbeno sodišče je poleg tega menilo, da predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, vložen pri High Court, ni ovira za to pristojnost, saj se po njegovem mnenju načelo, da mednarodne pristojnosti sodišča ni mogoče izključiti s prenosom središča glavnih interesov v drugo državo članico v času med vložitvijo predloga in uvedbo postopka zaradi insolventnosti, nanaša le na ustalitev pristojnosti sodišča, pri katerem je bil najprej vložen predlog, in nima nobenega vpliva na pristojnost drugih sodišč, pri katerih so bili vloženi poznejši predlogi.
- 16 Predložitevno sodišče navaja, da je izid revizije, o kateri odloča, odvisen od razlage člena 3(1) Uredbe 2015/848. Na prvem mestu namreč to sodišče meni, da je pritožbeno sodišče s tem, da je razsodilo, da je središče glavnih interesov družbe Galapagos v Nemčiji, napačno uporabilo pravo, če je treba člen 3(1) te uredbe razlagati tako, da je treba za družbo, ki ima registrirani sedež v prvi državi članici, šteti, da nima središča svojih glavnih interesov v drugi državi članici, na ozemlju katere je njena glavna uprava, kadar je ta družba svojo glavno upravo prenesla iz tretje države članice v to drugo državo članico, ob tem da je bil predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti prej vložen v tej tretji državi članici in o tem predlogu še ni bilo odločeno.
- 17 V zvezi s tem navaja, da člen 3(1), prvi pododstavek, drugi stavek, Uredbe 2015/848 določa, da je središče glavnih interesov kraj, v katerem dolжник redno posluje in ki ga tretje osebe lahko preverijo. Ugotavlja, da je Sodišče v sodni praksi v zvezi z Uredbo št. 1346/2000 štelo, da je treba dati prednost opredeljivemu kraju, v katerem je glavna uprava družbe. Zato meni, da bi bilo treba potrditi ugotovitev pritožbenega sodišča, da je imela družba Galapagos v začetku septembra 2019 središče svojih glavnih interesov v Nemčiji.
- 18 Vendar se predložitevno sodišče sprašuje, ali je treba po prenovitvi Uredbe št. 1346/2000, opravljeni z Uredbo 2015/848, pri določitvi središča glavnih interesov družbe dolžnice in zaradi preprečevanja zlorab v okoliščinah, kakršne so te v sporu, o katerem odloča, določiti posebne zahteve za upoštevanje prenosa središča glavnih interesov v drugo državo članico.
- 19 Na drugem mestu predložitevno sodišče meni, da je pritožbeno sodišče s tem, da je menilo, da mednarodna pristojnost nemških sodišč izhaja iz dejstva, da je bilo središče glavnih interesov družbe Galapagos od meseca septembra 2019 na nemškem ozemlju, napačno uporabilo pravo, če je treba člen 3(1) Uredbe 2015/848 razlagati tako, da, prvič, sodišča države članice, na ozemlju katere je središče dolžnikovih glavnih interesov ob vložitvi predloga za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, ohranijo mednarodno pristojnost za uvedbo tega postopka v primerih, ko dolжник prenese središče glavnih interesov na ozemlje druge države članice po vložitvi tega predloga, vendar pred dejansko uvedbo tega postopka, in drugič, ustalitev mednarodne pristojnosti sodišča države članice, pri katerem je bil predlog vložen najprej, izključuje pristojnost sodišč druge države članice za obravnavo novih predlogov za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti.
- 20 Predložitevno sodišče v zvezi s tem navaja, najprej, da je Sodišče v sodbi z dne 17. januarja 2006, Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39), člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000 razlagalo tako, da sodišče države članice, na ozemlju katere je bilo središče dolžnikovih glavnih interesov

v trenutku, ko je dolžnik vložil predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, ostane pristojno za uvedbo navedenega postopka, kadar je navedeni dolžnik središče svojih glavnih interesov na ozemlje druge države članice prenesel po vložitvi tega predloga, vendar pred uvedbo postopka zaradi insolventnosti. Vendar se sprašuje, ali je ob upoštevanju prenovitve te uredbe, ki je bila izvedena z Uredbo 2015/848, ta sodna praksa še vedno upoštevana.

- 21 Dalje, predložitveno sodišče navaja, da iz Uredbe 2015/848 in sodne prakse Sodišča izhaja, da se lahko uvede samo en glavni postopek zaradi insolventnosti in da odločba o uvedbi takega postopka zavezuje vse države članice, tako da naj bi mednarodna pristojnost iz člena 3(1) te uredbe pomenila izključno pristojnost. Predložitveno sodišče še meni, da če z ustalitvijo pristojnosti sodišča, pri katerem je bil predlog vložen najprej, ne bi bila izključena mednarodna pristojnost sodišč druge države članice za odločanje o novih predlogih za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, bi tako sodišče, pri katerem je bil predlog vložen kasneje, lahko uvedlo glavni postopek zaradi insolventnosti z odločbo, ki bi zavezovala sodišče, pri katerem je bil predlog vložen najprej, tako da zadnjenavedeno ne bi moglo več uvesti glavnega postopka zaradi insolventnosti, s čimer bi se lahko odvil polni učinek ustalitvi izključne mednarodne pristojnosti, ki izhaja iz člena 3 Uredbe 2015/848 in sodne prakse Sodišča.
- 22 Nazadnje, predložitveno sodišče navaja, da mora v okviru revizije, o kateri odloča, izhajati iz načela, da je bila na dan, ko je bil pri High Court vložen predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, mednarodna pristojnost sodišč Združenega kraljestva za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti določena na podlagi člena 3(1) Uredbe 2015/848, saj iz dejanskega stanja v tej zadevi izhaja, da je bilo središče glavnih interesov družbe Galapagos na ta datum v Združenem kraljestvu.
- 23 Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) je v teh okoliščinah prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
 - „1. Ali je treba člen 3(1) [Uredbe 2015/848] razlagati tako, da družba dolžnica s statutarnim sedežem v državi članici nima središča glavnih interesov v drugi državi članici, v kateri je kraj njene glavne uprave, kot ga je mogoče ugotoviti na podlagi objektivnih dejavnikov in dejavnikov, ki jih tretje osebe lahko preverijo, če je družba dolžnica v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, ta kraj glavne uprave iz tretje države članice prenesla v drugo državo članico, medtem ko je bil v tretji državi članici vložen predlog za uvedbo glavnega postopka v primeru insolventnosti nad njenim premoženjem, o katerem še ni bilo odločeno?
 2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali je treba člen 3(1) [Uredbe 2015/848] razlagati tako, da
 - (a) sodišča države članice, na ozemlju katere ima dolžnik ob vložitvi predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti središče glavnih interesov, ostanejo mednarodno pristojna za izdajo odločbe o uvedbi tega postopka, če je dolžnik po vložitvi predloga, vendar pred izdajo odločbe o uvedbi postopka v primeru insolventnosti, prenesel središče glavnih interesov na ozemlje druge države članice, in
 - (b) je zaradi te ustalitve mednarodne pristojnosti sodišč države članice izključena pristojnost sodišč druge države članice za obravnavo nadaljnjih predlogov za uvedbo glavnega postopka v primeru insolventnosti, ki se po prenosu središča dolžnikovih glavnih interesov v drugo državo članico vložijo pri sodišču te druge države članice?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Drugo vprašanje

- 24 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati najprej, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) Uredbe 2015/848 razlagati tako, da sodišče države članice, pri katerem je vložen predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, ohrani izključno pristojnost za uvedbo takega postopka, kadar se središče dolžnikovih glavnih interesov po vložitvi tega predloga, vendar še preden je to sodišče o njem odločilo, prenese v drugo državo članico.
- 25 Najprej je treba poudariti, da Sodišču v okviru uporabe člena 3(1) Uredbe 2015/848 ni postavljeno vprašanje o opredelitvi ali posledicah prenosa središča dolžnikovih glavnih interesov, do katerega je prišlo le malo pred vložitvijo prvega predloga za uvedbo postopka zaradi insolventnosti. Predložitveno sodišče je namreč navedlo, kot je bilo opozorjeno v točki 22 te sodbe, da mora iz postopkovnih razlogov v bistvu izhajati iz načela, da je bilo to središče na dan, ko je bil pri High Court zoper družbo Galapagos vložen predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, v Združenem kraljestvu.
- 26 Ker predložitveno sodišče v okviru tega vprašanja natančneje sprašuje, ali sta sodna praksa Sodišča v zvezi z razlago člena 3(1) Uredbe št. 1346/2000 in zlasti razlaga te uredbe, ki jo je podalo Sodišče v sodbi z dne 17. januarja 2006, Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39), upoštevni za razlago člena 3(1) Uredbe 2015/848, je treba najprej ugotoviti, da je bila – kot je razvidno iz uvodne izjave 1 te uredbe – s to uredbo opravljena prenovitev Uredbe št. 1346/2000, ki je bila prej že večkrat spremenjena. Ugotoviti pa je treba, prvič, da je, enako kot pri zadnjemavedeni uredbi, namen Uredbe 2015/848, kot je razvidno iz njene uvodne izjave 8, izboljšati učinkovitost in uspešnost postopkov zaradi insolventnosti, ki imajo čezmejne učinke, na način, da bi zavezujoč akt, ki se neposredno uporablja v vseh državah članicah, vseboval določbe o pristojnosti, priznavanju in pravu, ki se uporablja na tem področju.
- 27 Poleg tega Uredba 2015/848 – enako kot Uredba št. 1346/2000 – sledi zlasti cilju, navedenemu v njeni uvodni izjavi 5, da se zaradi zagotovitve pravilnega delovanja notranjega trga izogiba spodbujanju strank k prenosu premoženja ali sodnih postopkov iz ene države članice v drugo, s čimer se skuša doseči ugodnejši pravni položaj v škodo vseh upnikov (t. i. izbiranje najugodnejšega sodišča). Zato, kot je razvidno iz uvodne izjave 29 navedene uredbe, se želijo z njo zlasti uvesti zaščitni ukrepi za preprečevanje goljufanja ali zlorabe v smislu izbiranja najugodnejšega sodišča.
- 28 Drugič, člen 3(1) Uredbe 2015/848 – enako kot člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000 – določa, da so sodišča države članice, na ozemlju katere je središče dolžnikovih glavnih interesov, pristojna za uvedbo postopka zaradi insolventnosti.
- 29 Zato je sodna praksa Sodišča, ki se nanaša na razlago pravil o mednarodni pristojnosti iz Uredbe št. 1346/2000, še naprej upoštevna za razlago člena 3(1) Uredbe 2015/848 (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2020, Novo Banco, C-253/19, EU:C:2020:585, točka 20).
- 30 Posledično je treba ugotoviti, da daje člen 3(1) Uredbe 2015/848 sodiščem države članice, na ozemlju katere je središče dolžnikovih glavnih interesov, izključno pristojnost za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti (glej po analogiji sodbi z dne 15. decembra 2011, Rastelli Davide in C., C-191/10, EU:C:2011:838, točka 27, in z dne 14. novembra 2018, Wiemer & Trachte, C 296/17, EU:C:2018:902, točka 23).

- 31 Poleg tega je Sodišče, kot navaja predložitveno sodišče, v sodbi z dne 17. januarja 2006, Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39), razsodilo, da sodišče države članice, na ozemlju katere je središče dolžnikovih glavnih interesov takrat, ko ta vloži predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, ostane pristojno za uvedbo tega postopka, kadar navedeni dolžnik po vložitvi predloga za uvedbo postopka, vendar pred izdajo odločbe o uvedbi postopka, prenese središče svojih glavnih interesov na ozemlje druge države članice.
- 32 V zvezi s tem je Sodišče v točki 25 te sodbe med drugim opozorilo na cilj Uredbe št. 1346/2000, ki je enak cilju, ki mu zdaj sledi Uredba 2015/848, in sicer, da se je treba izogibati spodbujanju strank k prenosu premoženja ali sodnih postopkov iz ene države članice v drugo, s čimer se skuša doseči ugodnejši pravni položaj, in ugotovilo, da tega cilja ni mogoče doseči, če lahko dolžnik v času med vložitvijo predloga za uvedbo postopka zaradi insolventnosti in izdajo odločbe o uvedbi tega postopka prenese središče svojih glavnih interesov v drugo državo članico ter tako izbere pristojno sodišče in pravo, ki se uporablja. V točki 26 te sodbe je Sodišče navedlo, da bi bil tak prenos pristojnosti tudi v nasprotju s ciljem, ki je zdaj naveden v uvodnih izjavah 3 in 8 Uredbe 2015/848, in sicer učinkovitim, izboljšanim in uspešnim delovanjem čezmejnih postopkov, saj bi upnikom nalagal, naj stalno sledijo dolžniku tja, kamor bi se ta bolj ali manj dokončno odločil preseliti, in bi to v praksi lahko pogosto pomenilo podaljšanje postopka.
- 33 Glede vprašanja, ali je posledica ustatitve pristojnosti sodišča države članice, pri katerem je bil predlog vložen najprej, izključitev pristojnosti sodišč druge države članice za odločanje o novih predlogih za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, je treba najprej ugotoviti, da iz člena 3 Uredbe 2015/848 izhaja, da se lahko uvede le en glavni postopek in da ta učinkuje v vseh državah članicah, v katerih se ta uredba uporablja (glej po analogiji sodbo z dne 2. maja 2006, Eurofood IFSC, C-341/04, EU:C:2006:281, točka 52).
- 34 Dalje, iz člena 4(1) Uredbe 2015/848 v povezavi z uvodno izjavo 27 te uredbe izhaja, da mora sodišče države članice, ki odloča o predlogu za uvedbo glavnega postopka v primeru insolventnosti, po uradni dolžnosti preučiti, ali je pristojno, in za to preveriti, ali je središče dolžnikovih glavnih interesov v smislu člena 3 te uredbe v tej državi članici (glej po analogiji sodbo z dne 2. maja 2006, Eurofood IFSC, C-341/04, EU:C:2006:281, točka 41). V uvodni izjavi 33 te uredbe je poleg tega navedeno, da kadar sodišče, ki odloča o takem predlogu, ugotovi, da središče glavnih interesov ni na ozemlju njegove pristojnosti, ne sme uvesti glavnega postopka zaradi insolventnosti.
- 35 Nazadnje, na podlagi člena 19(1) Uredbe 2015/848 se vsaka odločba o uvedbi postopka zaradi insolventnosti, ki jo sprejme sodišče države članice, pristojno po členu 3 te uredbe, prizna v vseh drugih državah članicah od trenutka, ko začne učinkovati v državi članici, v kateri je bil postopek uveden. To priznavanje temelji, kot je navedeno v uvodni izjavi 65 te uredbe, na načelu medsebojnega zaupanja, iz katerega izhaja zahteva, da druge države članice priznajo odločbo, s katero je bil uveden tak postopek, ne da bi imele možnost nadzora nad presojo prvega sodišča o svoji pristojnosti (glej po analogiji sodbo z dne 2. maja 2006, Eurofood IFSC, C-341/04, EU:C:2006:281, točka 42).
- 36 Iz vseh teh ugotovitev izhaja, da sodišče države članice, pri katerem je vložen predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, ohrani izključno pristojnost za uvedbo takega postopka, kadar se središče dolžnikovih glavnih interesov po vložitvi tega predloga, vendar preden je to sodišče o njem odločilo, prenese v drugo državo članico, zaradi česar se sodišče druge države članice, pri katerem je bil kasneje vložen enak predlog, načeloma ne more izreči za pristojno za uvedbo takega postopka, dokler prvo sodišče ni odločilo in se izreklo za nepristojno.

- 37 V postopku v glavni stvari ni sporno, da je bil pred predložitvijo zadeve na Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu) zoper družbo Galapagos pri High Court vloženi predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti. Zato bo moralo predložitveno sodišče, ob upoštevanju ugotovitev iz te sodbe, pri presoji veljavnosti odločbe Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu), s katero se je to sodišče izreklo za mednarodno pristojno, upoštevati učinke vložitev tega predloga pri High Court.
- 38 Pri tem je treba upoštevati tudi, da se v skladu s členom 67(3)(c) Sporazuma o izstopu Uredba 2015/848 uporablja v Združenem kraljestvu in državah članicah v razmerah, v katerih je vključeno Združeno kraljestvo, za postopke zaradi insolventnosti, če je bil glavni postopek uveden pred koncem prehodnega obdobja iz člena 126 tega sporazuma.
- 39 Če bi se tako v tej zadevi izkazalo, da na dan izteka prehodnega obdobja, to je 31. decembra 2020, High Court še vedno ni odločilo o predlogu za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, bi iz tega izhajalo, da se z Uredbo 2015/848 ne zahteva več, da se mora sodišče države članice, na ozemlju katere je središče glavnih interesov družbe Galapagos, zaradi tega predloga izreči za nepristojno za uvedbo takega postopka.
- 40 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1) Uredbe 2015/848 razlagati tako, da sodišče države članice, pri katerem je vloženi predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, ohrani izključno pristojnost za uvedbo takega postopka, kadar se središče dolžnikovih glavnih interesov po vložitvi tega predloga, vendar preden je to sodišče o njem odločilo, prenese v drugo državo članico. Zato – in če se ta uredba še vedno uporablja za ta predlog – se sodišče druge države članice, pri katerem je bil kasneje vloženi enak predlog, načeloma ne more izreči za pristojno za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, dokler prvo sodišče ni odločilo in se izreklo za nepristojno.

Prvo vprašanje

- 41 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) Uredbe 2015/848 razlagati tako, da je mogoče šteti, da je središče dolžnikovih glavnih interesov v državi članici, na ozemlju katere je njegova glavna uprava, čeprav je bila ta prenesena iz druge države članice po tem, ko je bil v tej drugi državi članici vloženi predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, o katerem še ni bilo odločeno.
- 42 Iz odgovora na drugo vprašanje pa izhaja, da sodišče države članice, pri katerem je bil vloženi predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, v takih okoliščinah ne preverja, ali je središče dolžnikovih glavnih interesov v tej državi članici.
- 43 Zato na prvo vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 44 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člen 3(1) Uredbe (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti je treba razlagati tako, da sodišče države članice, pri katerem je vložen predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, ohrani izključno pristojnost za uvedbo takega postopka, kadar se središče dolžnikovih glavnih interesov po vložitvi tega predloga, vendar preden je to sodišče o njem odločilo, prenese v drugo državo članico. Zato – in če se ta uredba še vedno uporablja za ta predlog – se sodišče druge države članice, pri katerem je bil kasneje vložen enak predlog, načeloma ne more izreči za pristojno za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, dokler prvo sodišče ni odločilo in se izreklo za nepristojno.

Podpisi